

Fælles anbefalinger til et Udsatteråd i Region Østdanmark fra udsatterådene i Region Sjælland og Region Hovedstaden

17. april 2026

Formål med et Udsatteråd i Region Østdanmark

- Formålet med et Udsatteråd i Region Østdanmark er at være talerør for socialt udsatte mennesker ift. regionale tilbud, mhp. at socialt udsatte oplever lige adgang til og udbytte af sundhedsvæsenet.

Udsatterådets sammensætning

- Udsatterådet skal sammensættes, så der i videst muligt omfang sikres repræsentation fra hele Region Østdanmark. Den lokale repræsentation kan gælde både repræsentanter med brugerbaggrund, repræsentanter fra civilsamfundsorganisationer og repræsentanter fra regionale indsatser. Det kan fx ske gennem udpegning via kommunale udsatteråd eller gennem udpegning fra indsatser i forskellige dele af regionen.
- Mennesker med levede erfaringer med social udsathed skal være repræsenteret i rådet. Udpegning sker gennem brugerorganisationer eller kommunale udsatteråd.
- Civilsamfundsorganisationer, der arbejder med socialt udsatte, skal være repræsenteret i rådet med både store og små organisationer, der er forankret i Region Østdanmark gennem konkrete indsatser.
- Regionale indsatser for socialt udsatte skal være repræsenteret i rådet. Det kan fx være socialsygeplejerskefunktionen, Fusionsklinikken eller Flexklinikken.
- Der bør sikres en vis kontinuitet i Udsatterådet i Region Østdanmark ift. medlemmer af de to nuværende udsatteråd. Det kan fx ske ved, at de organisationer, der inviteres til at udpege repræsentanter til Udsatterådet opfordres til at udpege medlemmer, der har erfaring fra de nuværende udsatteråd.
- Forpersonen og næstforpersonen vælges af Udsatterådet. Forpersonen vælges blandt de af rådets medlemmer, der har brugerbaggrund eller repræsenterer civilsamfundsorganisationer.

Kobling til det politiske og administrative niveau i Region Østdanmark

- Der skal sikres en tæt og forpligtende kobling for rådet til både det centrale politiske niveau i Region Østdanmark og til det politiske arbejde i de seks sundhedsråd. Det kan fx ske gennem et af følgende scenarier eller ved en kombination af flere scenarier:
 - a) Der udpeges 1-2 regionsrådsmedlemmer til rådet.
Fordelen ved denne model er, at de politiske repræsentanter kan få et særligt ansvar for at være bindeled mellem Regionsråd og Udsatteråd. Ulempen kan være, at Udsatterådet ikke i samme omfang vil være uafhængigt og frit stillet til at udtale sig kritisk om regionens opgavevaretagelse.
 - b) Regionsrådsformanden, 1. og 2. næstformanden samt formanden og næstformanden for de seks sundhedsråd inviteres en gang årligt til at deltage ved et af Udsatterådets ordinære møder.
Fordelen ved denne model er, at der sikres kobling til både Regionsråd og sundhedsråd. Ulempen kan være, at det ikke er så tæt og forpligtende en kobling til det politiske niveau som i model a.
 - c) Udsatterådet deltager en gang årligt i et møde i hvert af de seks sundhedsråd.
Fordelen ved denne model er, at der sikres en tæt kobling til de lokale sundhedsråd, og at Udsatterådet kommer i dialog med alle medlemmer af det enkelte sundhedsråd med mulighed for fx at drøfte lokale tværsektorielle problemstillinger. Ulempen kan være, at der ikke er så tæt kobling til Regionsrådet som i model a og b, samt at modellen kan være u hensigtsmæssig mødetung for Udsatterådet som skal deltage i seks møder årligt udover deres egne fire.
- Derudover skal både Regionsrådet og sundhedsrådene forpligtes til at involvere Udsatterådet ved behandling af sager af særlig betydning for socialt udsatte.
- Der skal sikres en tæt og forpligtende kobling for rådet til den administrative ledelse i Region Østdanmark. Dette kan fx ske ved, at regionsdirektør deltager i et årligt møde med rådet.

Arbejdsform og opgaver

- Udsatterådet skal bidrage med faglig indsigt og personlige erfaringer og rådgive politikere, administration og praksis. Rådet skal fx stille konkrete forslag, afgive høringssvar og planlægge arrangementer med fokus på aktuelle problemstillinger.

- Udsatterrådet skal afholde et årligt dialogmøde med regionsråds- og sundhedsrådspolitikere mhp. at drøfte særlige problemstillinger vedr. socialt udsatte.
- Udsatterrådet skal arbejde med den geografiske dimension af social ulighed i sundhed, herunder forskellige former for social ulighed i og udenfor de store byer, lige adgang til regionale indsatser for socialt udsatte på tværs af regionen samt udfordringer ift. transport.
- Udsatterrådet mødes mindst fire gange årligt. De ordinære møder varer tre timer og kan fx holdes på skift hos rådets medlemmer. Derudover kan rådet nedsætte arbejdsgrupper med fokus på specifikke problemstillinger eller i tilknytning til et eller flere sundhedsråd.
- Udsatterrådet kan planlægge besøg hos forskellige organisationer og tilbud, ligesom der på møderne kan være oplæg fra eksterne oplægsholdere.
- Udsatterrådet sekretariatsbetjenes af administrationen i Region Østdanmark. Det er en forudsætning for, at rådet kan lykkes med sin opgave, at der allokeres tilstrækkelige ressourcer til sekretariatsbetjeningen.
- Der bør afsættes et årligt budget til rådets arbejde, der kan dække udgifter til rådets aktiviteter, herunder afholdelse af dialogmøder og andre arrangementer, samt transportgodtgørelse og forplejning ifm. møderne.